

Komunikat prasowy

Luksemburg, 30 maja 2022 r.

Czy UE wydała na klimat tyle, ile szacuje Komisja?

UE zamierzała przeznaczyć na działania w dziedzinie klimatu co najmniej 20% swojego budżetu na lata 2014–2020. Tego celu nie udało jej się osiągnąć – wynika ze sprawozdania specjalnego opublikowanego dzisiaj przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Zgodnie z szacunkami Komisji Europejskiej UE wydała na klimat 216 mld euro, a tym samym osiągnęła założony cel. Kontrolerzy stwierdzili jednak, że wydatki te nie zawsze były rzeczywiście związane z klimatem, a podana przez Komisję kwota została zawyżona o co najmniej 72 mld euro. Trybunał obawia się też, że te same problemy z wiarygodnością informacji przekazywanych przez Komisję mogą wystąpić w okresie programowania 2021–2027, w którym na klimat ma zostać przeznaczone więcej, bo aż 30% unijnego budżetu.

– UE postawiła sobie ambitne cele klimatyczne i energetyczne, a przeciwdziałanie zmianie klimatu jest jednym z jej najważniejszych priorytetów – oświadczyła Joëlle Elvinger, członkini Trybunału odpowiedzialna za kontrolę. – Trybunał stwierdził, że w latach 2014–2020 nie wszystkie wydatki z budżetu UE, które Komisja zaklasyfikowała jako wydatki na rzecz klimatu, były rzeczywiście z nim związane. Kontrolerzy sformułowali kilka zaleceń, które mają na celu ściślejsze powiązanie wydatków unijnych z celami UE w zakresie klimatu i energii – dodała członkini. Zdaniem kontrolerów Komisja powinna uzasadniać, dlaczego poszczególne kategorie wydatków w obszarze rolnictwa mają znaczenie dla klimatu.

W ramach unijnych programów wydatkowania środków publicznych główne obszary, które są uznawane za istotne w kontekście klimatu, to wydatki na rolnictwo, infrastrukturę i spójność. Komisja przypisuje różnym komponentom programów współczynniki, które mają odzwierciedlać ich oczekiwany wkład w działania na rzecz klimatu. Zdaniem kontrolerów w sprawozdawczości Komisji dotyczącej wydatków na klimat pojawiły się jednak uchybienia podważające jej wiarygodność. Metoda monitorowania, którą obecnie stosuje Komisja, opiera się na pewnych odgórnie przyjętych założeniach. W jej ramach nie przeprowadza się natomiast oceny ostatecznego wkładu wydatków w osiągnięcie unijnych celów klimatycznych ani nie monitoruje rezultatów w zakresie klimatu. Współczynniki nie zawsze są realistyczne – w niektórych przypadkach wydatki uważa się za związane z klimatem, mimo że pieniądze przeznaczają się na projekty i programy, które na klimat nie wywierają żadnego wpływu (np. projekty infrastrukturalne na obszarach wiejskich). W innych przypadkach z kolei nie bierze się pod uwagę

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ewentualnych negatywnych skutków danego projektu (np. negatywnego oddziaływania emisji dwutlenku węgla na klimat).

Najwyższy poziom przeszacowania Trybunał wykrył w wydatkach na rolnictwo – zdaniem kontrolerów wkład tych wydatków w działania związane z klimatem zawyżono o prawie 60 mld euro. Komisja poinformowała, że 26% wydatków UE na rolnictwo było rzeczywiście związane z klimatem, co stanowi około połowy łącznych unijnych wydatków na klimat. Mimo to od 2010 r. nie zmniejszyły się emisje gazów cieplarnianych pochodzących z gospodarstw rolnych w UE. Kontrolerzy uważają, że Komisja przeszacowała też wkład w działania na rzecz klimatu wynikający z finansowania takich kluczowych podsektorów infrastruktury i polityki spójności jak transport kolejowy, energia elektryczna i biomasa.

Kontrolerzy zastosowali w swojej analizie lepiej uzasadnione współczynniki niż Komisja, wskutek czego obliczyli, że odsetek wydatków przeznaczonych na działania na rzecz klimatu wynosi w przybliżeniu 13% (około 144 mld euro), a nie 20% budżetu UE. Ostrzegają oni też, że kwoty, których wydanie zaplanowano albo na które zaciągnięto zobowiązania, nie zostaną wydane, a w rezultacie szacunki Komisji okażą się jeszcze bardziej zawyżone.

Kontrolerzy przyjrzeni się też zmianom, które miały nastąpić w monitorowaniu wydatków na rzecz klimatu po 2020 r., aby pomóc Komisji ulepszyć sprawozdawczość dotyczącą takich wydatków w przyszłości.

Wyrazili oni obawy co do tego, czy sprawozdawczość dotycząca wydatków na klimat w latach 2021–2027 będzie wiarygodna. Mimo że zaproponowano ulepszenia metody sprawozdawczości, to nadal utrzymuje się większość problemów dotyczących lat 2014–2020. W ustanowionym w 2020 r. instrumencie finansowania Next Generation EU zastosowano kluczową zasadę „nie czyni poważnych szkód”, która zakłada, że działalność gospodarcza nie powinna zagrażać celom środowiskowym ani klimatycznym. Kontrolerzy uznali jednak, że z instrumentem łączą się dodatkowe trudności, wynikające z braku czytelnych powiązań między płatnościami a celami klimatycznymi.

Informacje ogólne

Sprawozdanie specjalne 09/2022 pt. „Wydatki na rzecz klimatu w budżecie UE na lata 2014–2020 – nie są tak wysokie, jak podaje Komisja”, jest dostępne na [stronie internetowej Trybunału](#). W niniejszej kontroli szerzej przeanalizowano obszar będący przedmiotem wcześniejszych prac Trybunału, których wyniki przedstawiono w [sprawozdaniu specjalnym 17/2013](#), [sprawozdaniu specjalnym 31/2016](#) i [przeglądzie 01/2020](#). W [sprawozdaniu specjalnym 22/2021](#) również zwrócono uwagę na ryzyko, że wydatki na rzecz klimatu ponoszone w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) nie będą spełniać norm opartych na unijnej systematyce.

Kontakt dla prasy

Biuro prasowe Trybunału – e-mail: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti – e-mail: claudia.spiti@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois – e-mail: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer – e-mail: damijan.fiser@eca.europa.eu – tel. kom.: (+352) 621 552 224